

og i det 4de 20,000 Kr., altsaa i intet Aar Halvdelen af Overskuddet. I disse Aar, da saa mange andre Lønninger ere blevne satte op, ere Gagerne ved det kgl. Teater ikke forhøjede, tværtimod. Allerede da Etatsraad Peter Hansen var Teatrets Direktør, knappedes der af paa forskellige Gager og Emolumenter ved Teatret. Saaledes reducerede han Feuprocenten over hele Linien fra at være $7\frac{1}{2}$ pCt. af Bruttoindtægten til 5 pCt. En Lønforhøjelse er uafviselig nødvendig, ikke alene for Opera- og Skuespillerpersonalet, af hvilke ingen af de fast ansatte har mere end 5000 Kr. i fast Gage, men ogsaa for Kapellet, for Korset og for Balletten, hvis Gager for største Parten variere fra 400—900 Kr. Og disse ganske uanstændig smaa Gager bervirke ogsaa, at Teatret paa langt nær kan udnytte sine Kræfter saa meget, som ønskeligt var. Jeg skal saaledes nævne, at Kappellets Prøvetid er indskrænket til et Par Formiddagstimer, fordi Kappellets Medlemmer for at faa nogen Ekstraindtægt nødvendigvis maa have Lejlighed til at give privat Undervisning. Man kunde maaske om de lavest gagerede blandt Skuespillerpersonalet sige, at naar de ikke kunne leve af den Gage, de faa ved det kgl. Teater, maa de gaa til et andet Teater, og den Vej er jo som bekendt gaaet af en meget stor Del af den talentfulde Ungdom ved det kgl. Teater, haardelig til Skade for Teatret. Men med Hensyn til de unge blandt Operakræfterne gælder det, at Teatret overhovedet ikke kan drive Opera uden deres Medvirken, de kunne ganske vist ikke gaa til nogen anden Scene herhjemme, men de kunne gaa til Udlandet, og Teatret vil i Længden ikke kunne stille sig afvisende overfor deres Krav om at faa Gager, der nogenlunde svare til deres Arbejde og deres Betydning for Teatret.

Nu indrømmer jo ogsaa den højtærede Minister, at Bestyrelsens Ønske om et Gagepaalæg til Personalet er meget velbegrundet, men, siger den højtærede Minister, Resultatet af de foregaaende Aars Drift muliggør meget vel en Lønningsforhøjelse, uden at Statskassens Tilskud derfor behøver at forhøjes. Men i Bemærkningerne til det foreliggende Lovforslag fremhæves det, at der forestaar Teatret talrige Arbejder og Anskaffelser, der ikke taale Opsættelse — jeg kan saaledes nævne en højst nødvendig og meget bekostelig Ombygning af Scenegulvet —, og den højtærede Minister er ikke i Tvivl om, at det pekuniære Resultat efter 5-Aars-Periodens

Udløb ikke vil stille sig nær saa gunstigt, som det for Øjeblikket ser ud til. De af den højtærede Minister nævnte Arbejder og Anskaffelser, der ikke taale Opsættelse, kunde jo — og det var ogsaa naturligt at gøre det — afholdes af Reservefonden, der jo er ret stor, over 100,000 Kr., men det vilde dog vist være noget betænkeligt at angribe Reservefonden til Fordel for det Gagepaalæg, som vist ingen i dette høje Ting anser for urimeligt.

Man vil i den ny 5-aarige Periode ikke kunne vente et saa stort gennemsnitligt Aarsoverskud, som man har haft i Sæsonen 1906—07, og selv dette ekceptionelt store Overskud paa 56,000 Kr. vilde neppe kunne betale en Gageforhøjelse af 10 pCt. til de sceniske Kunstnere, naar Halvdelen skulde beregnes som Tantième til Teatrets Embedsmænd og Funktionærer.

Jeg frygter for, at Nægtelsen af Teaterbestyrelsens Andragende noget vil svække Direktionens moralske Ansvar med Hensyn til at skaffe Balance i Teatrets Budget, og jeg frygter ogsaa for, at den foreslaaede Ordning kun vil komme til at betyde en Ompostering, saaledes at Staten efter de 5 ny Prøveaars Forløb vil blive nødsaget til at udbetale som Underskud det Beløb, som jeg beklager, at den højtærede Minister ikke har foreslaaet som yderligere Tilskud til Teatret.

Jeg er ret tilfreds med de Bemærkninger, som Reformpartiets ærede Ordfører (Jensen-Sønderup) gjorde angaaende Teaternæring og Censur, og jeg haaber, at ogsaa disse Spørgsmaal ville blive behandlet i det Udvalg, til hvilket Lovforslaget antagelig bliver henvist.

Zahle: Paa nærværende Tidspunkt ønsker jeg kun med nogle faa Bemærkninger at bidrage til nærværende Lovforslags Behandling. Da vi for 5 Aar siden paa Rigsdagen besluttede at skyde Teaterspørgsmaalets Løsning fra os for en Aarrække, var man fra alle Sider klar over, at denne Ordning, som da etableredes, og som skulde eksistere i 5 Aar, i kunstnerisk Henseende var utilfredsstillende og vilde blive ret bekostelig for Staten. Men det var da Mening, at naar de 5 Aar vare forløbne, skulde man have truffet en ny og bedre Ordning. Naar nu den højtærede Minister kommer og foreslaar dette Ting at forlænge den i enhver Henseende utilfredsstillende Ordning, som finder Sted, yderligere i 5 Aar, kan man naturligvis fra vor Side sige adskilligt om, at det burde ikke gaa saadan til; men paa den